

ISAN INSIGHT & OUTLOOK

กรกฎาคม 2567

เศรษฐกิจอีสานเดือนก.ค มีแนวโน้มชะลอตัวทั้งจากการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนที่กลับมาหดตัว อย่างไรก็ตามภาคการท่องเที่ยวยังขยายตัวตามมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ

การบริโภคและการส่งออกอีสาน ก.ค f ชะลอตัวเล็กน้อย

- ดัชนีการบริโภคอุปโภคภาคเอกชนอีสาน -1.9% YoY
- จำนวนรถยนต์นั่งจดทะเบียนใหม่อีสาน -32.1% YoY
- จำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่อีสาน -14.7% YoY
- ดัชนีรายได้เกษตรกรอีสาน 2.5% YoY
- ส่งออกชายแดนอีสาน 13.8% YoY

การบริโภคภาคเอกชนอีสานชะลอตัวเล็กน้อย ตามราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่ปรับสูงขึ้น ทำให้การบริโภคสินค้าไม่คงทนและสิ่งคงทนหดตัว อีกทั้งการบริโภคสินค้าคงทนอย่างรถยนต์และรถจักรยานยนต์หดตัวอย่างต่อเนื่อง

การลงทุนอีสาน ก.ค f ชะลอตัวชัดเจน

- ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนอีสาน -2.5% YoY
- จำนวนรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลจดทะเบียนใหม่ -36.7% YoY
- จำนวนรถบรรทุกจดทะเบียนใหม่ -25.0% YoY
- ดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรมอีสาน -3.1% YoY
- เงินทุนของโรงงานที่เริ่มประกอบกิจการ -21.6% YoY

การลงทุนภาคเอกชนอีสานชะลอตัวอย่างชัดเจน ทั้งจากยอดจดทะเบียนรถยนต์เชิงพาณิชย์ การผลิตในอุตสาหกรรม รวมถึงมูลค่าเงินลงทุนของโรงงานที่เริ่มประกอบกิจการที่ปรับลดลง

การท่องเที่ยวอีสาน ก.ค f ขยายตัวชัดเจน

- จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยในอีสาน 21.1% YoY
- จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติในอีสาน 30.9% YoY
- อัตราการเข้าพักในอีสาน 3.1% YoY

การท่องเที่ยวของอีสานขยายตัวชัดเจนเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ ทั้งมาตรการฟรีวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวเมืองรองสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย

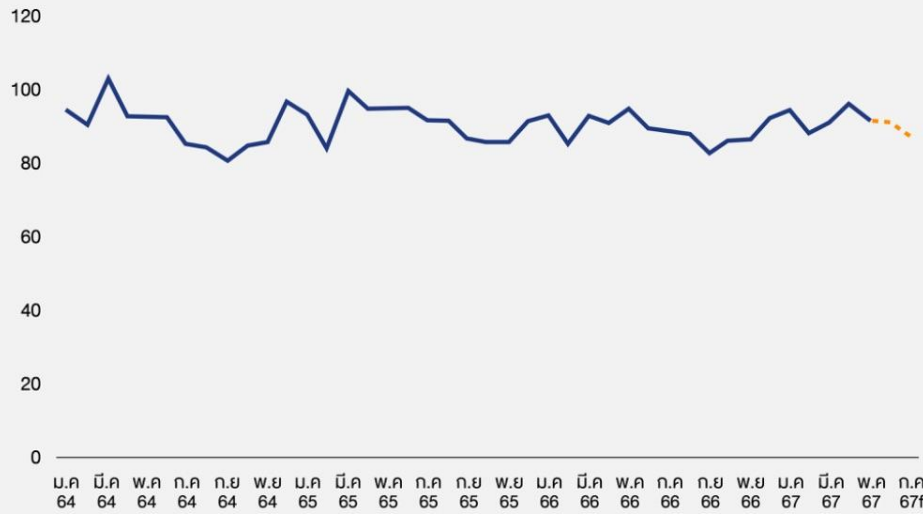
หมายเหตุ : f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการขนส่งทางบก กรมการค้าต่างประเทศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การบริโภคภาคเอกชนอีสานเดือนก.ค 2567 ชะลอตัวจากทุกองค์ประกอบในดัชนีการบริโภคภาคเอกชนหดตัว โดยการบริโภคสินค้าไม่คงทนและกึ่งคงทนหดตัวตามราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่ปรับสูงขึ้น อีกทั้งการบริโภคสินค้าคงทนหดตัวมากที่สุด จากความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน

ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนภาคอีสาน

อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ก.ค 2567f

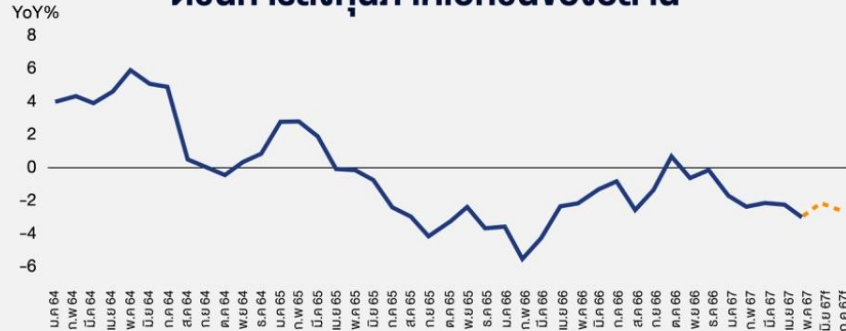
หมายเหตุ: f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight อ้างอิงข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

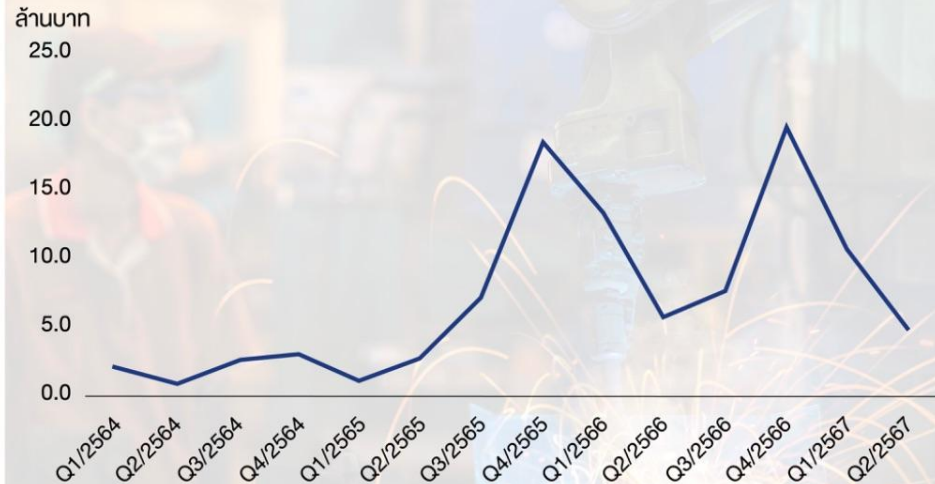

การลงทุนภาคเอกชนอีสานหดตัวต่อเนื่อง จากการผลิตในอุตสาหกรรมและการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่หดตัว รวมทั้งมูลค่าการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในภาคอีสานมีแนวโน้มหดตัวเพิ่มขึ้น

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนของอีสาน

มูลค่าการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในภาคอีสาน

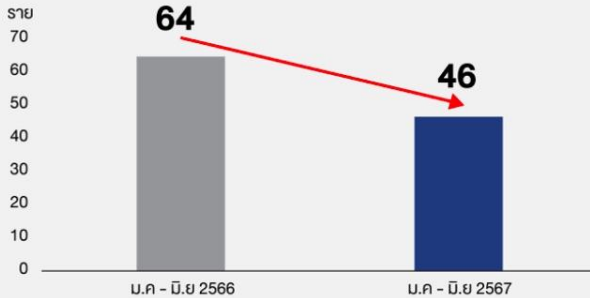

หมายเหตุ: f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight อ้างอิงข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

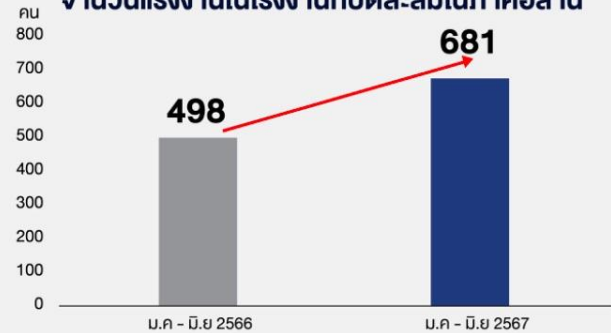

จำนวนการปิดโรงงานในภาคอุตสาหกรรมของอีสานปรับตัวลดลง แต่มูลค่าเงินทุน และจำนวนแรงงานของโรงงานที่ปิดสะสมกลับเพิ่มขึ้น สะท้อนว่าโรงงานที่ปิดกิจการส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ ซึ่งกระทบต่อการจ้างงานในภาคอีสานกว่า 600 ตำแหน่ง

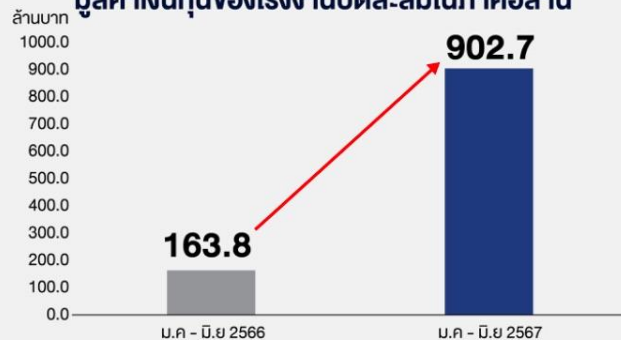
จำนวนการปิดโรงงานสะสมในภาคอีสาน

จำนวนแรงงานในโรงงานที่ปิดสะสมในภาคอีสาน

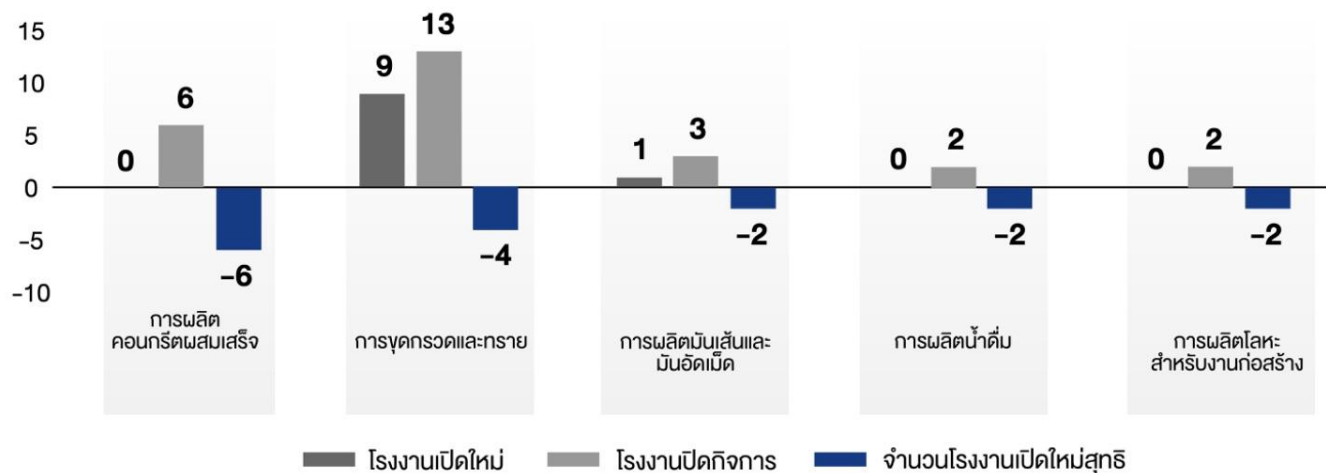
มูลค่าเงินทุนของโรงงานปิดสะสมในภาคอีสาน

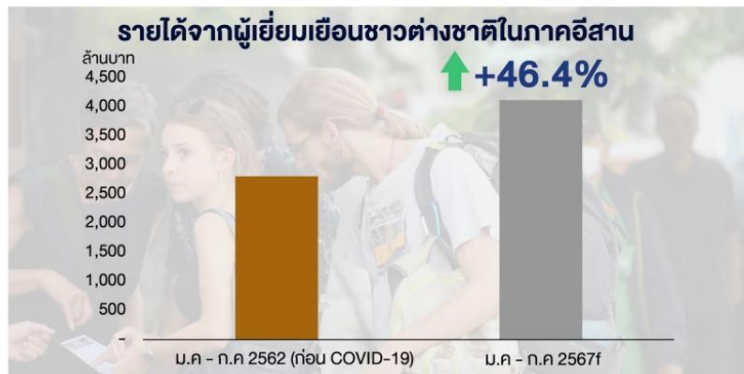
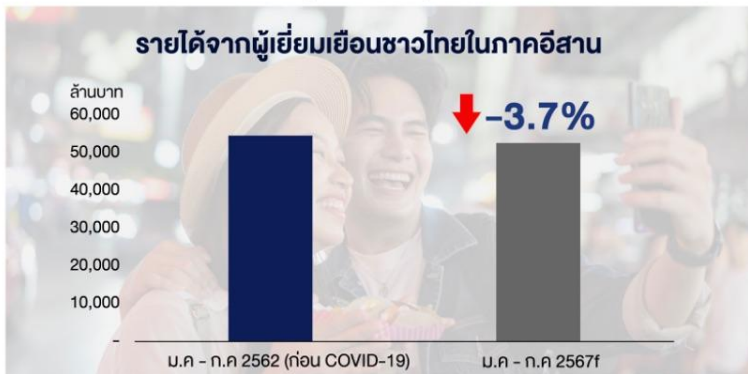
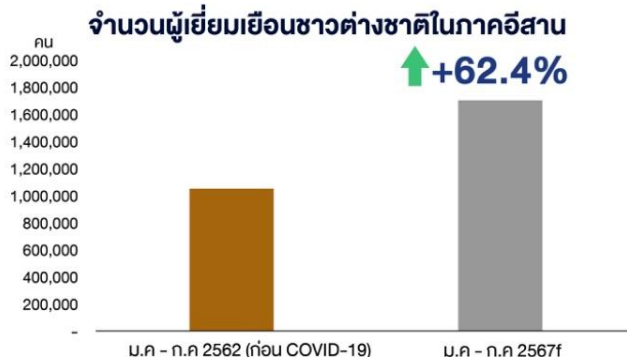
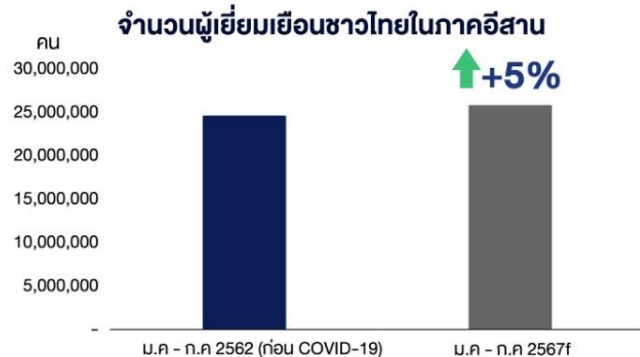
อุตสาหกรรมที่มีทิศทางน่ากังวลในภาคอีสาน จากการการหดตัวของการผลิตและจำนวนโรงงานเปิดใหม่น้อยกว่าโรงงานปิดตัวนั้น คือ กลุ่มการผลิตวัสดุที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง เนื่องจากความต้องการใช้ที่ลดลงตามภาวะการก่อสร้างในอีสานที่ยังชะลอตัว

ประเภทของโรงงานในภาคอีสานที่มีโรงงานเปิดใหม่น้อยกว่าโรงงานปิดกิจการ
ม.ค - มิ.ย 2567

การท่องเที่ยวของอีสานยังขยายตัว เมื่อเทียบกับก่อน COVID-19 ตามจำนวนผู้เยี่ยมชมชาวไทยและชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ ทั้งมาตรการฟรีวีซ่าและการกระตุ้นการท่องเที่ยวในเมืองรอง แต่อย่างไรก็ตามรายได้จากผู้เยี่ยมชมชาวไทยกลับหดตัว ซึ่งไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้เยี่ยมชม อันเนื่องมาจากค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้เยี่ยมชมชาวไทยจับจ่ายใช้สอยในพื้นที่น้อยลง

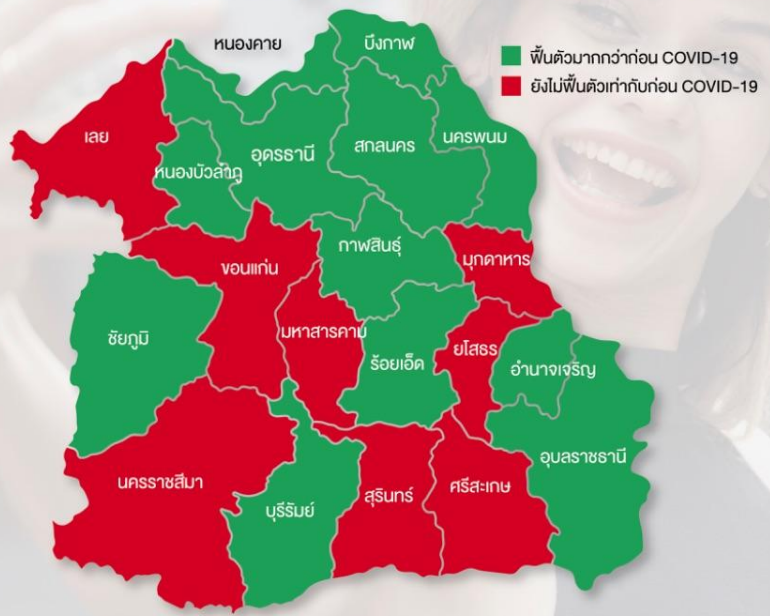

หมายเหตุ: f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight อ้างอิงข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

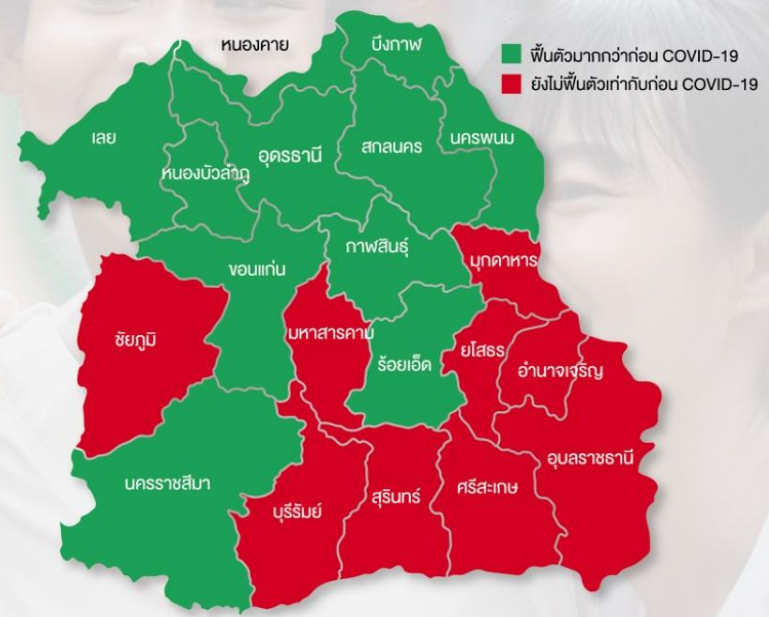

การท่องเที่ยวของภาคอีสานฟื้นตัวได้ดี ทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในเมืองรองที่อยู่ใกล้กับชายแดนสปป.ลาวและริมแม่น้ำโขง จากการท่องเที่ยวสายบุญ ปลายทางที่นิยมเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดริมแม่น้ำโขง จึงทำให้มีการฟื้นตัวได้ดีกว่าจังหวัดเมืองหลัก

การฟื้นตัวของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย
ของเมืองหลักและเมืองรองในภาคอีสาน ม.ค - ก.ค 2567f

การฟื้นตัวของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ
ของเมืองหลักและเมืองรองในภาคอีสาน ม.ค - ก.ค 2567f

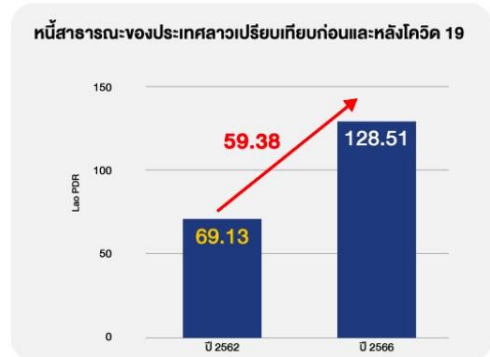
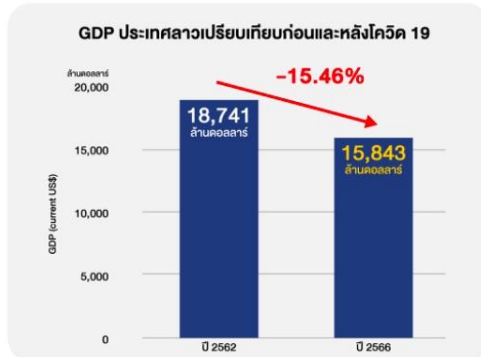

หมายเหตุ:f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight อ้างอิงข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเมืองหลักในภาคอีสาน คือ นครราชสีมาและขอนแก่น
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จุดการเติบโตของอีสานคือการทดรองของเศรษฐกิจเพื่อนบ้านอย่างสปป.ลาว ซึ่งส่งผลให้การบริโภคสินค้าและบริการจากอีสานลดน้อยลง

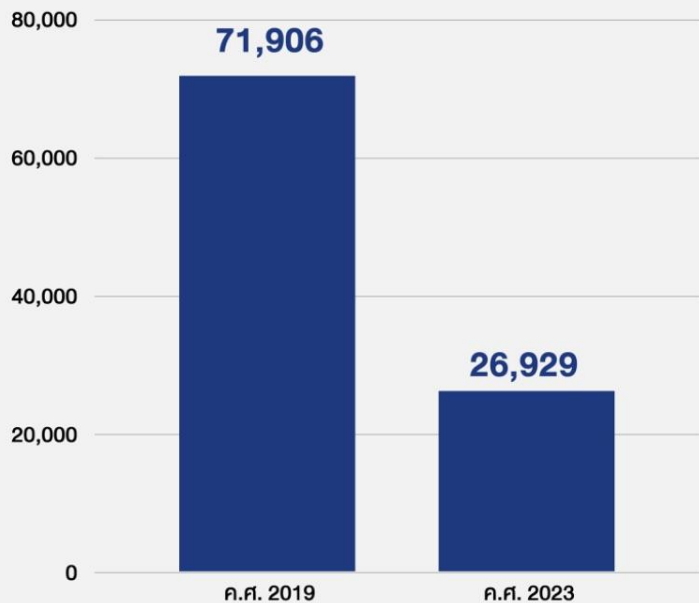
การขาดดุลการค้าอย่างหนักทำให้ค่าเงินกีบของลาวอ่อนตัวลง ส่งผลให้ GDP ของลาวลดลง ค่าเงินที่อ่อนทำให้ต้นทุนการนำเข้าสูงขึ้นส่งผลให้ราคาสินค้าภายในประเทศสูงขึ้นรัฐบาลมีการกีดกันการนำเข้าเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความกดดันในการเบิกจ่าย เศรษฐกิจของลาวอ่อนแอลงและการว่างงานเพิ่มขึ้นสถานการณ์นี้แสดงถึงปัญหาเศรษฐกิจที่ซับซ้อนซึ่งต้องการการจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

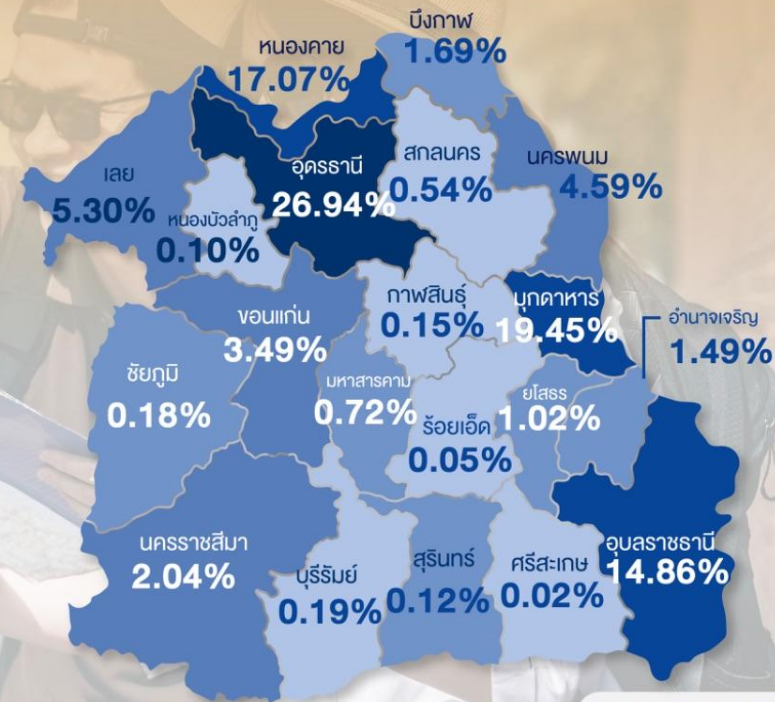

ภาวะเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ของลาวส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในภาคอีสานของไทยอย่างชัดเจน การที่จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงมาก จะกระทบอย่างหนักต่อจังหวัดที่ติดกับชายแดนและจังหวัด อุดรธานี

จำนวนนักท่องเที่ยวลาวในภาคอีสานก่อนและหลังโควิด 19

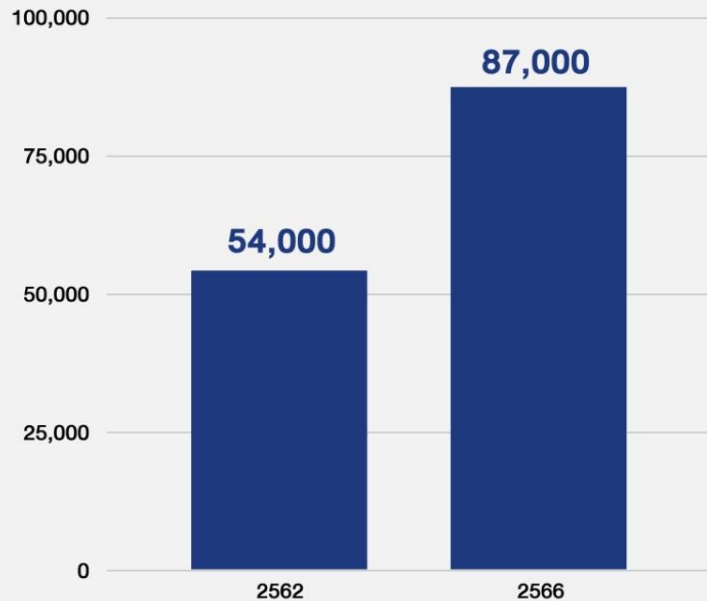
สัดส่วนการกระจายตัวนักท่องเที่ยวลาวในอีสาน

ภาวะเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ของลาวทำให้แรงงานย้ายไปทำงานต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในไทย แรงงานลาวข้ามฝั่งเข้ามาทำงานในภาคอีสานของไทยเพิ่มขึ้นอย่างมากเพื่อหางานที่มีรายได้สูงกว่า สถานการณ์นี้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาเศรษฐกิจที่ลาวที่ยังไม่สามารถฟื้นตัวได้เท่าก่อนการแพร่ระบาดของโควิด19

จำนวนแรงงานลาวที่ย้ายออกไปทำงานต่างประเทศ
เปรียบเทียบ พ.ศ. 2562/2566

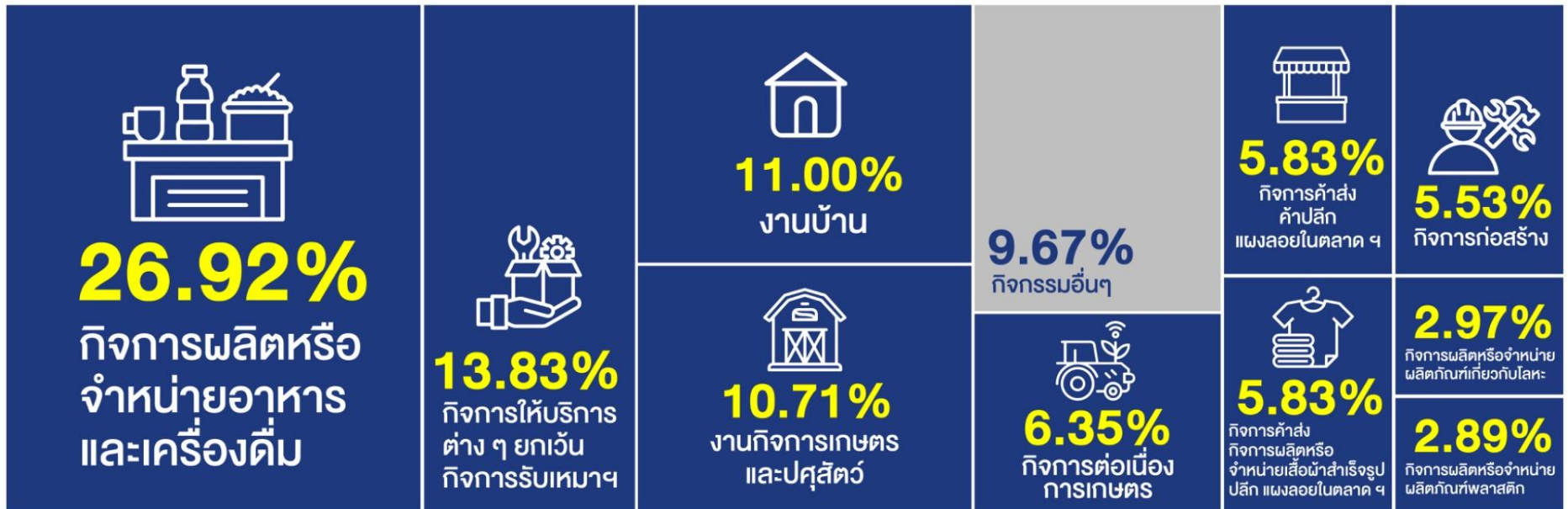
ที่มา: ข้อมูลจอร์จเรีย-ด้านการท่องเที่ยวในฐานวิถีชีวิตใหม่ (Travel Link)

การที่ไทยได้รับแรงงานลาวเข้ามาทำงานในภาคส่วนงานที่คนไทยไม่นิยมทำงาน โดยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผลิตและจำหน่ายอาหาร งานบริการ งานบ้าน และการเกษตร ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิตและบริการ ทำให้ธุรกิจสามารถแข่งขันในตลาดได้ดีขึ้น และเติมเต็มช่องว่างในตลาดแรงงานไทยที่ไม่อยากทำงานในบางประเภท

กิจการที่มีแรงงานลาวทำงานอยู่มากที่สุด 10 ลำดับ พ.ศ.2567

■ กิจการผลิตหรือจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ■ กิจการให้บริการต่าง ๆ ยกเว้นกิจการรับเหมาฯ ■ งานบ้าน ■ กิจการเกษตรและปศุสัตว์ ■ กิจการต่อการเกษตร ■ กิจการค้าส่ง ค้าปลีก แผงลอยในตลาด ฯ ■ กิจการก่อสร้าง ■ กิจการผลิตหรือจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ฯ ■ กิจการผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับโลหะ ■ กิจการผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก ฯ ■ กิจการอื่น ๆ

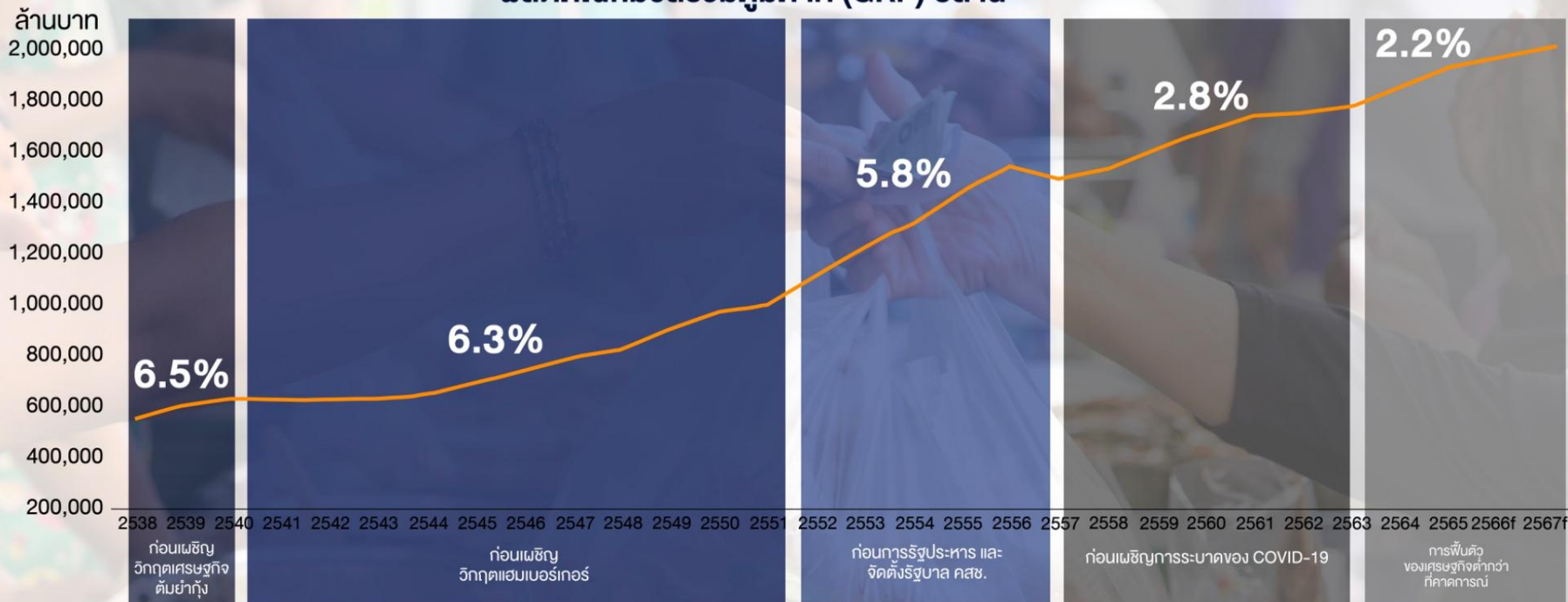

เศรษฐกิจอีสานน่าห่วงที่สุด
ในรอบ 30 ปี

อีสานอินไซด์เห็นการขยายตัวของเศรษฐกิจอีสานทั้งขยายตัวในอัตราที่ลดลงต่อเนื่อง ตามช่วงการเกิดสถานการณ์เศรษฐกิจสำคัญในแต่ละครั้ง สะท้อนศักยภาพของเศรษฐกิจอีสานในภาพรวมที่โตต่ำกว่าคาดการณ์ต่อเนื่อง

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภูมิภาค (GRP) อีสาน

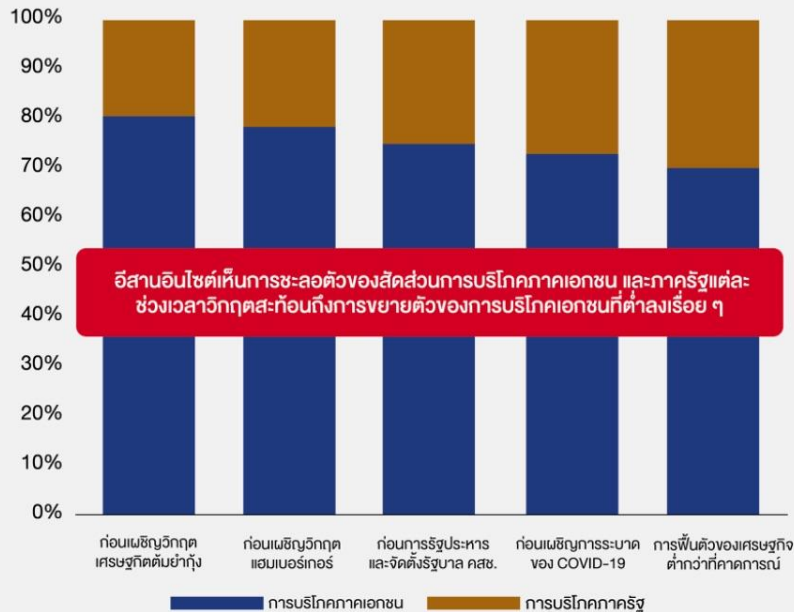

หมายเหตุ: % คืออัตราการขยายตัวของ GRP เฉลี่ย (CAGR) ในแต่ละช่วงเวลา
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

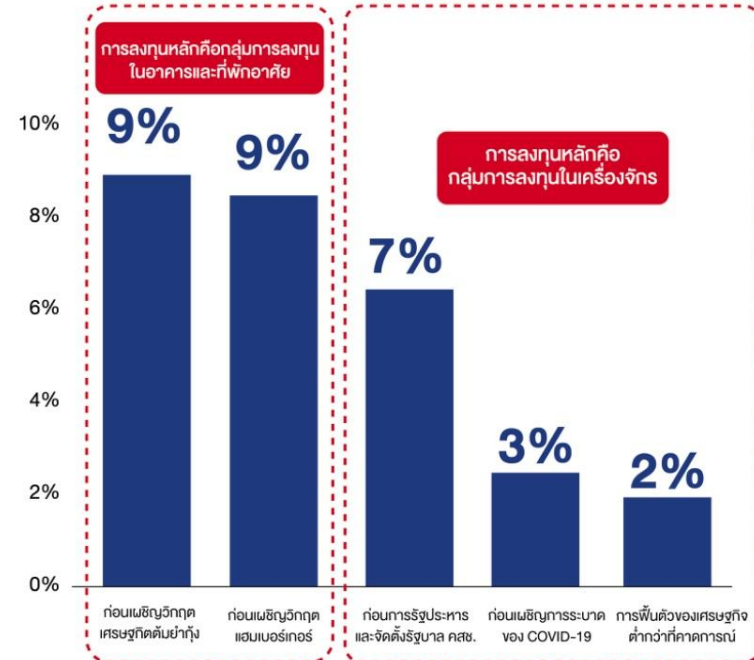

ผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจสะท้อนออกมาในรูปการจำกัดความสามารถในการใช้จ่ายของกลุ่มครัวเรือนเป็นสำคัญทั้งด้านการบริโภคที่สัดส่วนการบริโภคต่อภาพรวมที่ลดลงรวมถึงกลุ่มการลงทุนโดยเฉพาะการซื้อสินทรัพย์ที่ชะลอตัวลงชัดเจน

สัดส่วนการบริโภคเอกชน และภาครัฐแต่ละช่วงเวลา

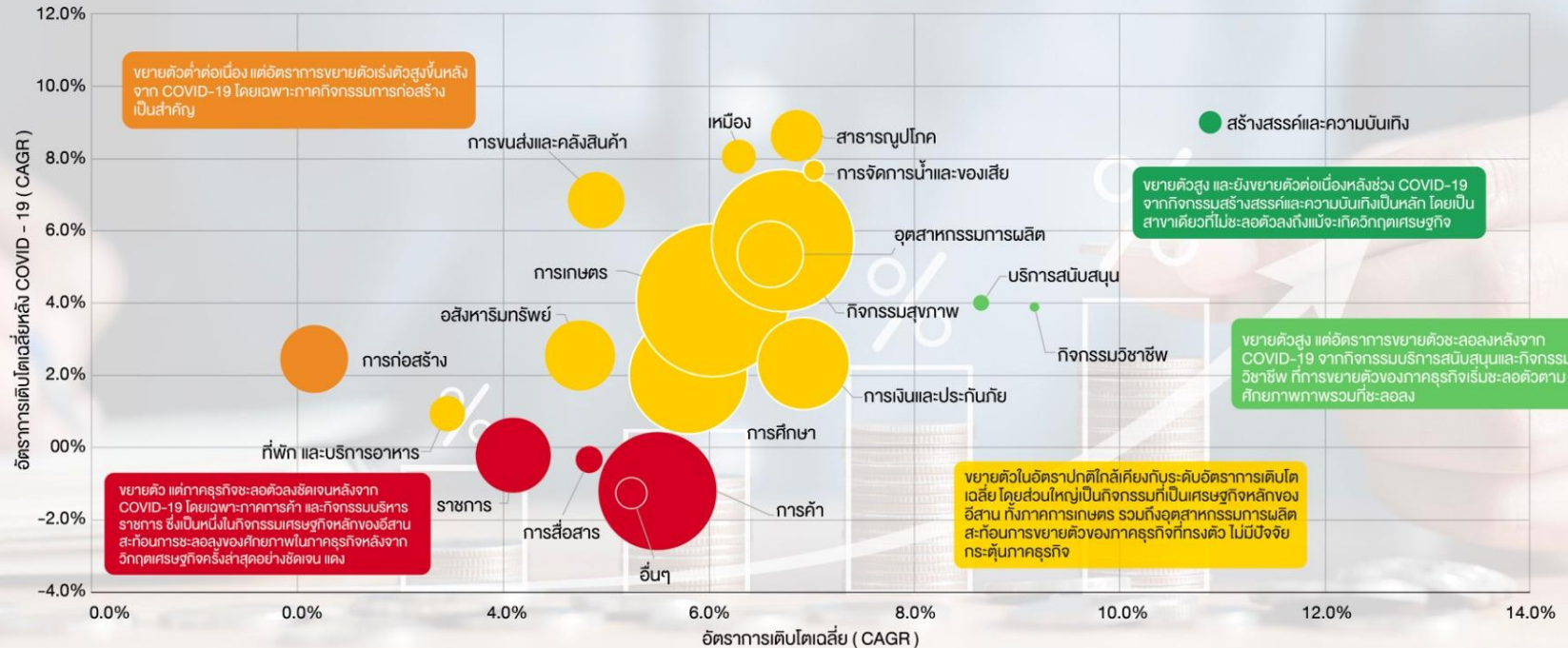
อัตราการขยายตัวเฉลี่ย (CAGR) ของการลงทุนแต่ละช่วงเวลา

วิกฤตเศรษฐกิจครั้งล่าสุดทำให้กิจกรรมเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดของอีสานมีอัตราการขยายตัวที่ลดลงชัดเจน ช้ำร้ายบางกิจกรรมธุรกิจ โดยเฉพาะภาคการค้า เภสัชฯแรงกดดันที่ทำให้ภาคธุรกิจชะลอตัวลง

การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอีสานแต่ละกิจกรรม

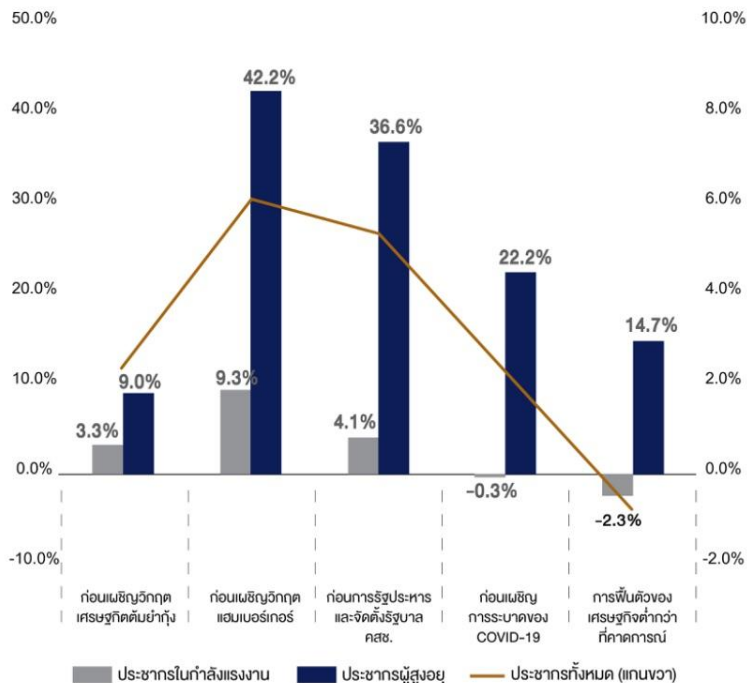

หมายเหตุ: ขนาดวงกลมหมายถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจของแต่ละกิจกรรมเศรษฐกิจ
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อีสานยังเผชิญความเสี่ยงจากด้านโครงสร้างของตลาดแรงงาน ที่กำลังแรงงานเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงต่อเนื่อง และปรับตัวลดลง ในขณะที่ผู้สูงอายุยังปรับตัวเพิ่มขึ้น สะท้อนในรูปของอัตรา การมีส่วนร่วมของกำลังแรงงานที่ลดลง สร้างความท้าทายต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรในอีสาน

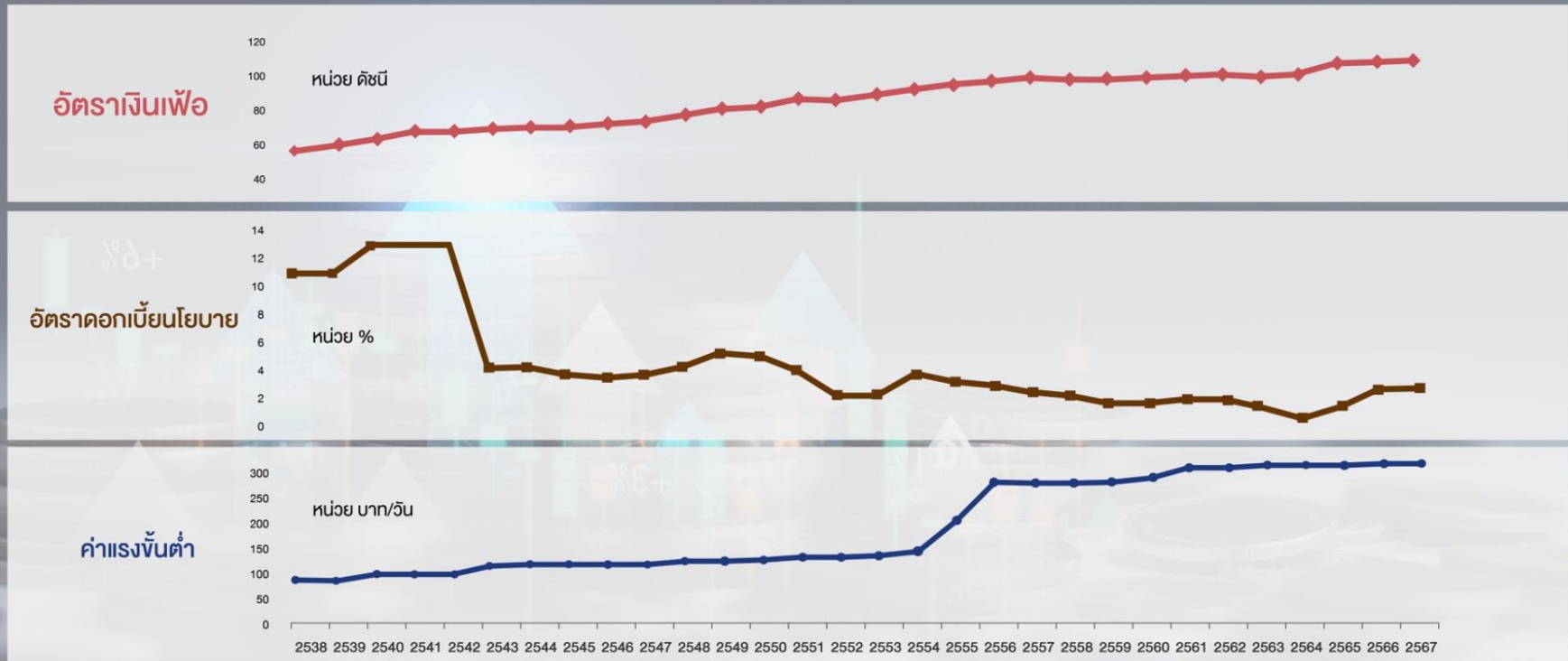

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

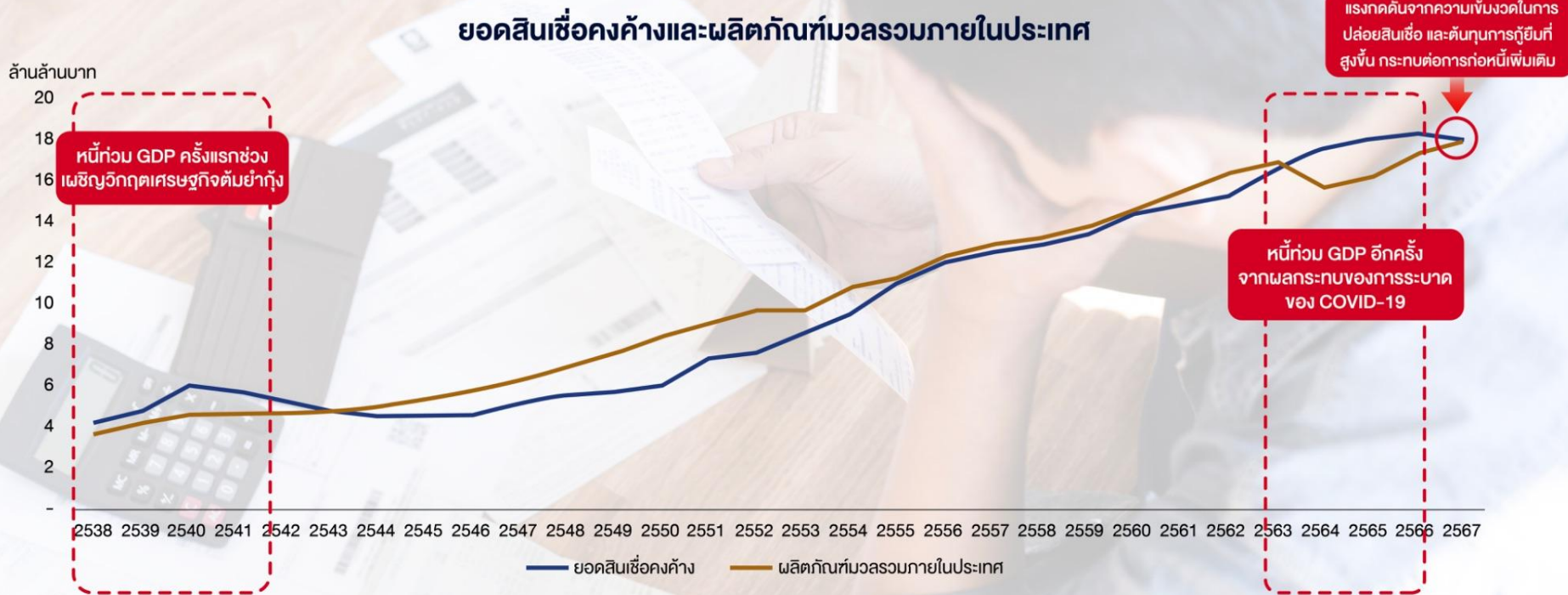
แรงกดดันในด้านการเพิ่มกำลังซื้อและกระตุ้นการจับจ่ายใช้สอย มีข้อจำกัดจากอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลให้การปรับขึ้นค่าแรงขึ้นต่ำ รวมถึงการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไม่ให้กระทบต่อเงินเฟ้อที่มีโอกาสเร่งตัวสูงขึ้นจากปัจจัยด้านอุปสงค์

หมายเหตุ : ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบไม่ระบุแกน เพื่อแสดงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระดับในแต่ละองค์ประกอบเท่านั้น
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงแรงงาน

สถานการณ์หนี้สินที่กลับมาท่วม GDP อีกครั้ง หลักจากครั้งล่าสุดตั้งแต่ช่วงวิกฤตปี 40 สะท้อนสถานการณ์ด้านการเงินที่น่าเป็นห่วง เพื่อชะลอปัญหาหนี้ท่วมระบบการเงิน ธนาคารจึงเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อใหม่เพิ่มขึ้นรวมถึงต้นทุนการกู้ยืมที่ยังอยู่ในระดับสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่กดดันการหมุนเวียนของเงินในระบบในช่วงเวลา

คณะผู้จัดทำ

พันธวิศ กิตติสุวรรณ
นักวิเคราะห์

วชิรวิทย์ คงน้อย
นักวิเคราะห์

รุจิมกัสน์ ก่อจิตวิศาล
นักวิเคราะห์

ชลลดา ศรีเมือง
Graphic Designer

พศ.ประเสริฐ วิจิตรนพรัตน์
ที่ปรึกษาโครงการ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
FACULTY OF ECONOMICS, KHON KAEN UNIVERSITY

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้น
ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

